

Az LMWH profilaxis és a tájékoztatás fontossága a thrombophiliás várandós nők esetében

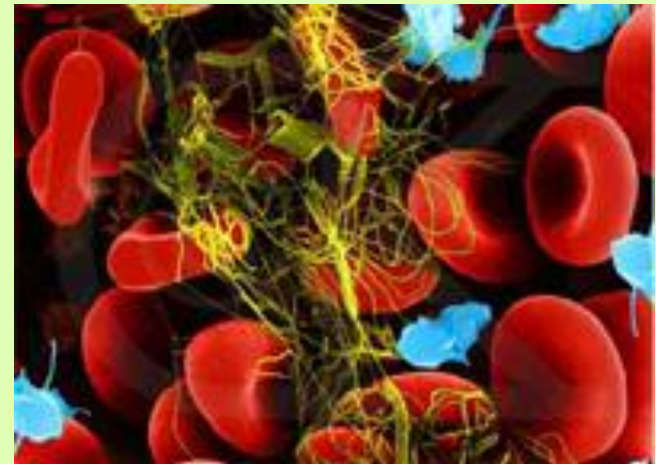
Lázár Nikoletta Lídia
szülész

Témavezetők:

Prof. Dr. Gadó Klára PhD, főiskolai tanár

Soósné dr. Kiss Zsuzsanna PhD, főiskolai docens

Egészségfejlesztési és Klinikai Módszertani Intézet,
Egészségtudományi Klinikai Tanszék

Témaválasztás indoklása

- A **terhesség alatt**, és a gyermekágyi periódusban **fokozott a vér alvadékonysága**.
- Más trombózis kockázati tényező egyidejű jelenléte esetén különösen nagy a **tromboembóliás szövődmény** kialakulásának **veszélye**.
- A megfelelő **trombózis megelőző kezelésnek** igen nagy jelentősége van mind az **anyai**, mind a **magzati morbiditás**, mortalitás szempontjából.

Thrombophilia

- Örökletes vagy szerzett **fokozott alvadékonyság**,
  - mely trombózis kialakulására hajlamosít
  - nő a vetélések száma
  - koraszülés, halvaszülés, terhességi mérgezés alakulhat ki
  - az anyai tromboembóliás megbetegedések gyakoribbak.

Célkitűzések

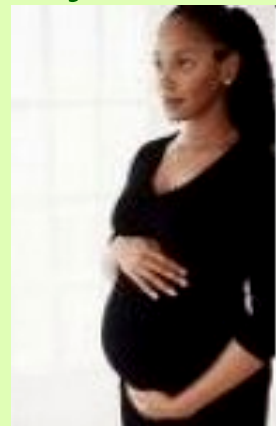

Választ kerestünk arra, hogy

- mennyiben segíti elő a sikeres terhesség kiviselését
  - a trombózis rizikó pontos meghatározása
  - az ennek megfelelő tromboszprofilaxis
  - és a megfelelő betegtájékoztatás.
- megfelelő-e a betegek tájékoztatása ezen a területen.

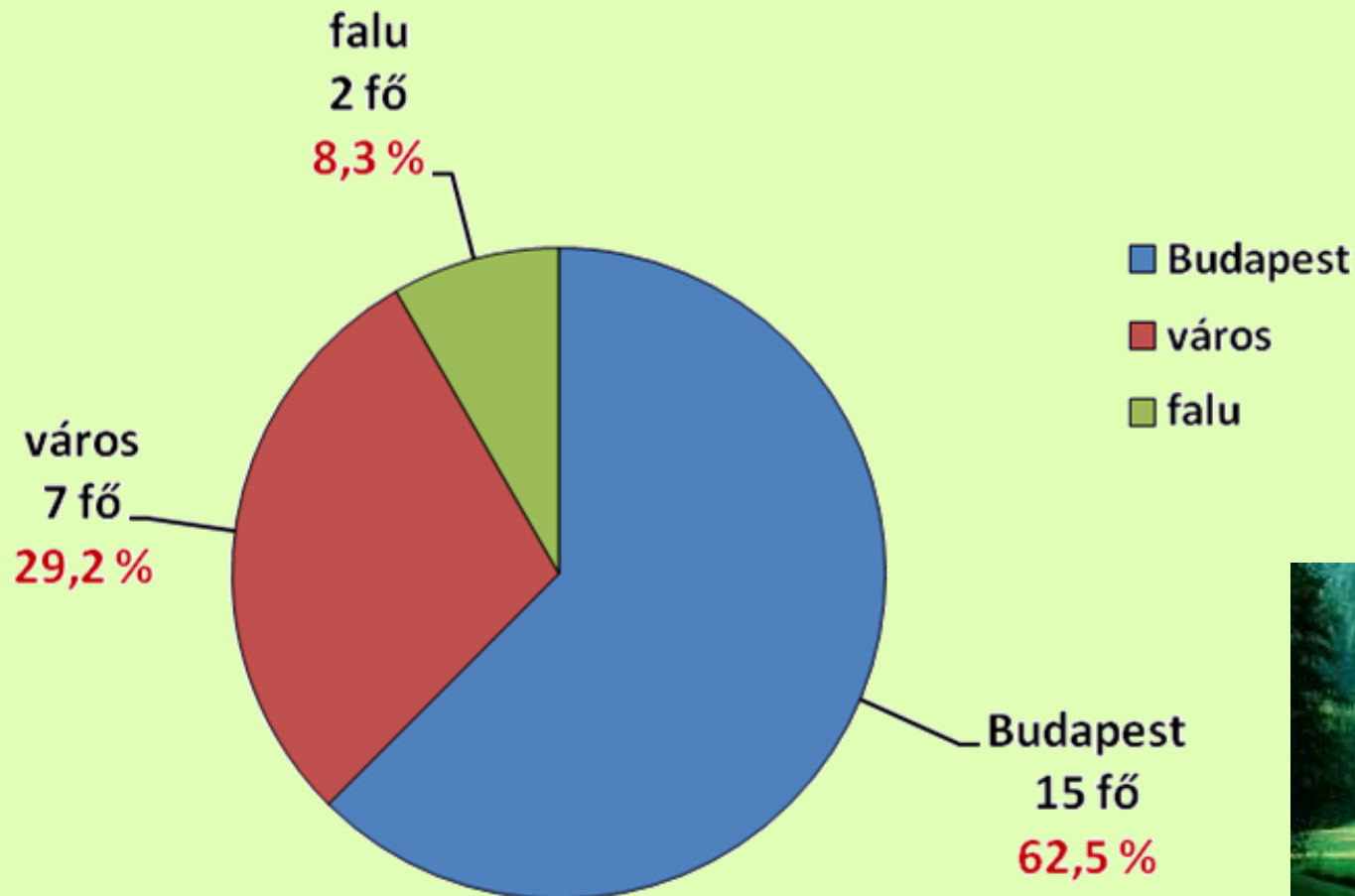
Kutatási módszer és minta

- **Módszer:** kérdőíves felmérés
(saját szerkesztésű, anonim, nyitott és zárt kérdéseket is tartalmazó, 33 kérdésből álló kérdőív)
- **Minta:** 2008 és 2011 között kivizsgált és kezelt thrombophiliás kismamák és édesanyák (n=24)
- **Helyszín:** két budapesti állami egészségügyi intézmény haematológiai ambulanciája
- **Időpont:** 2011 április és szeptember között
- **Feldolgozás:** Microsoft Excel program segítségével

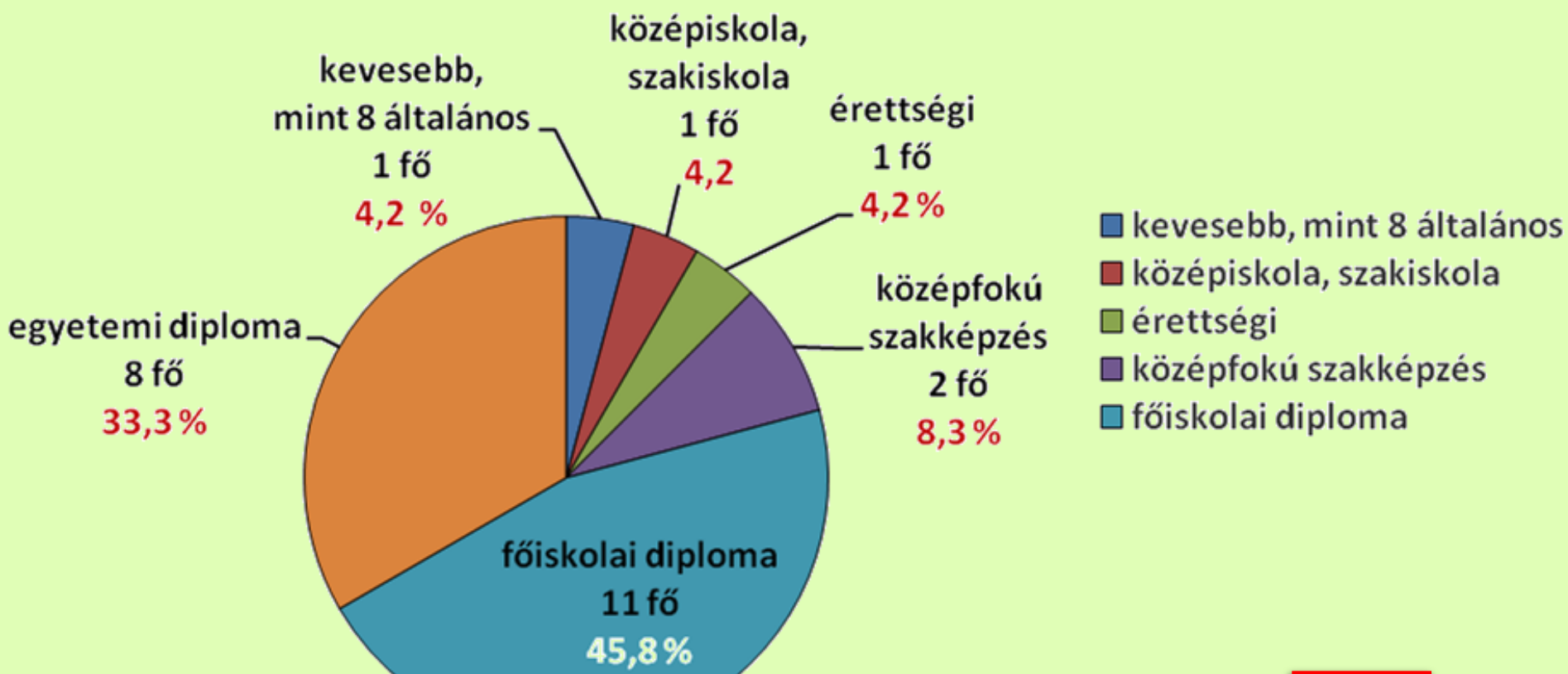
Szociodemográfiai adatok (n=24)

LAKÓHELY

Szociodemográfiai adatok (n=24)

ISKOLAI VÉGZETTSÉG

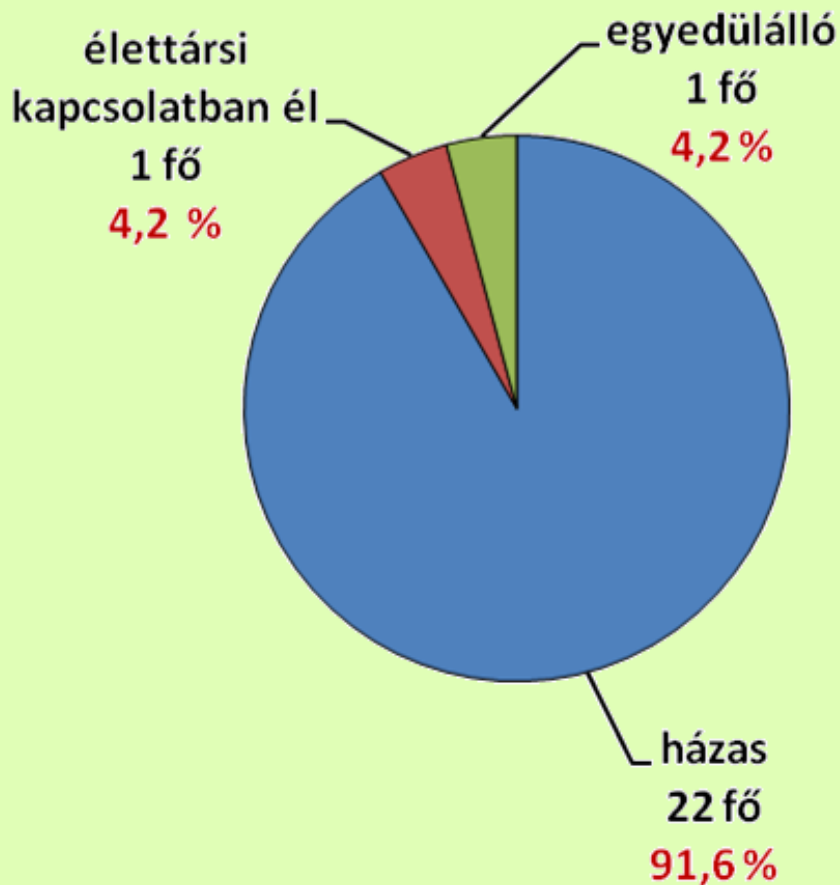

Diplomával rendelkező	19 fő	79,2%

Érettségivel, középfokú szakképzettséggel rendelkező	3 fő	12,5%

Szociodemográfiai adatok (n=24)

CSALÁDI ÁLLAPOT

- házas
- élettársi kapcsolatban él
- egyedülálló

ÉLETKOR	betöltött év
átlagéletkor	34,125
legfiatalabb	28
legidősebb	45

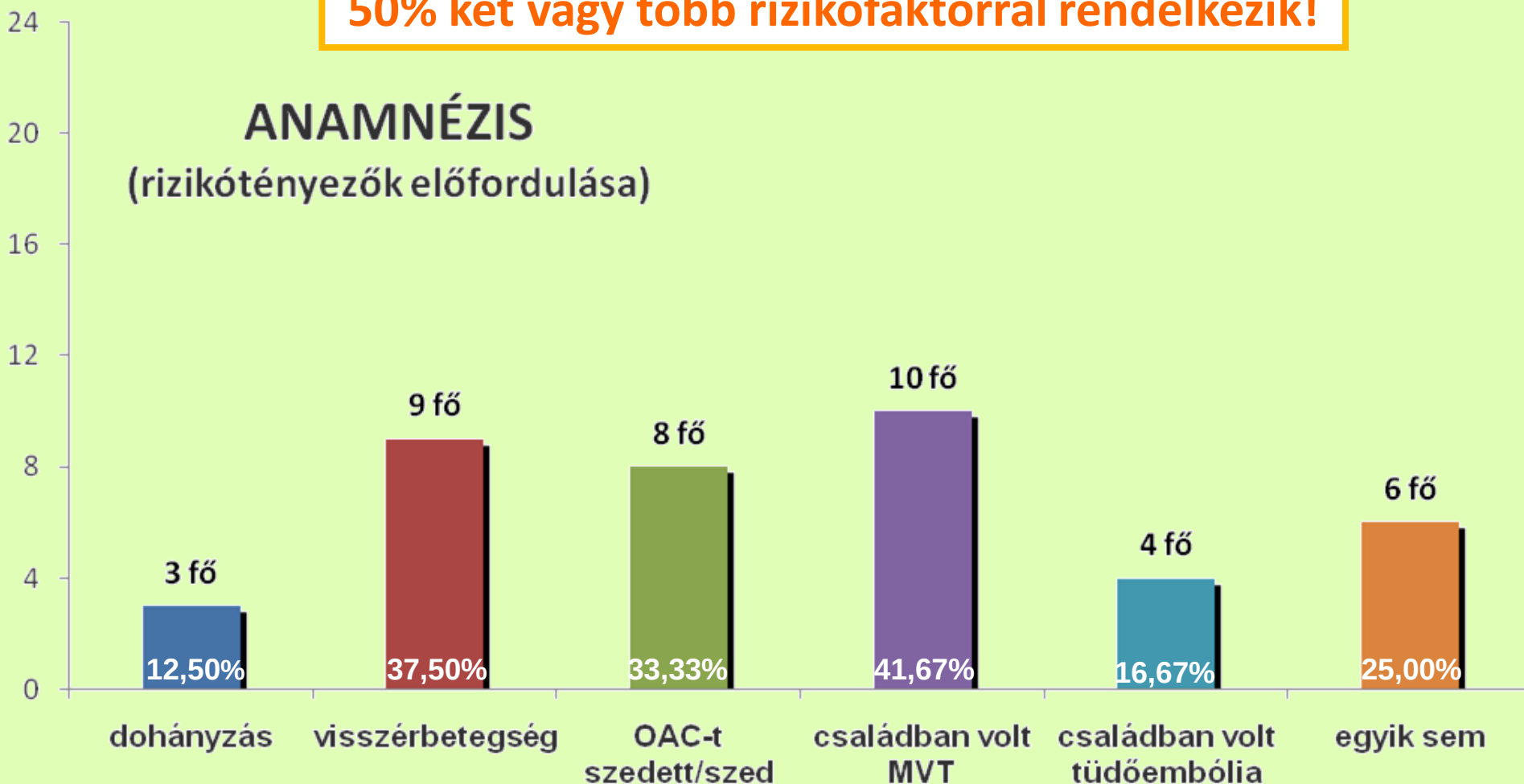
Rizikótényezők

(n=24)

50% két vagy több rizikófaktorral rendelkezik!

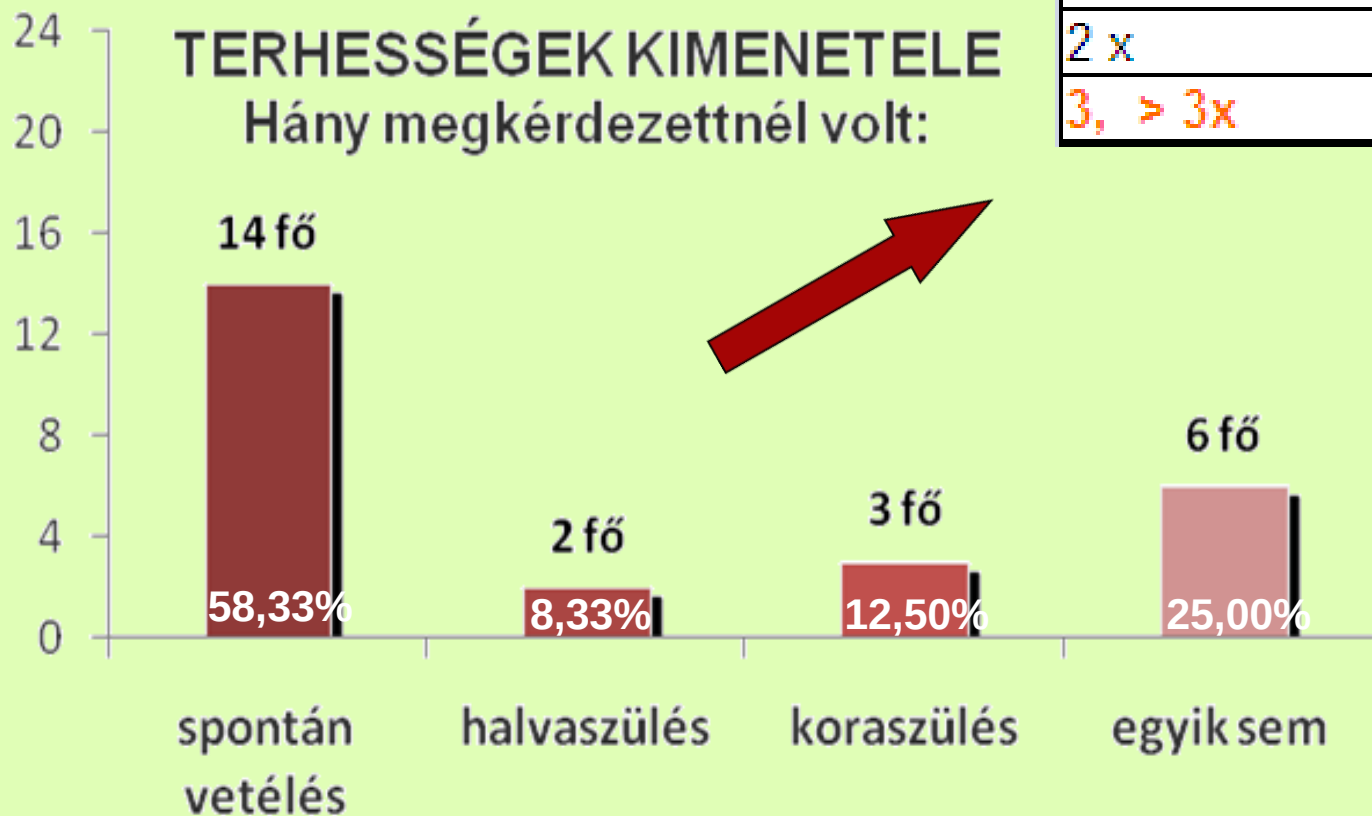
ANAMNÉZIS (rizikótényezők előfordulása)

Szülészeti anamnézis

(n=24)

TERHESSÉGEK KIMENETELE
Hány megkérdezettnél volt:

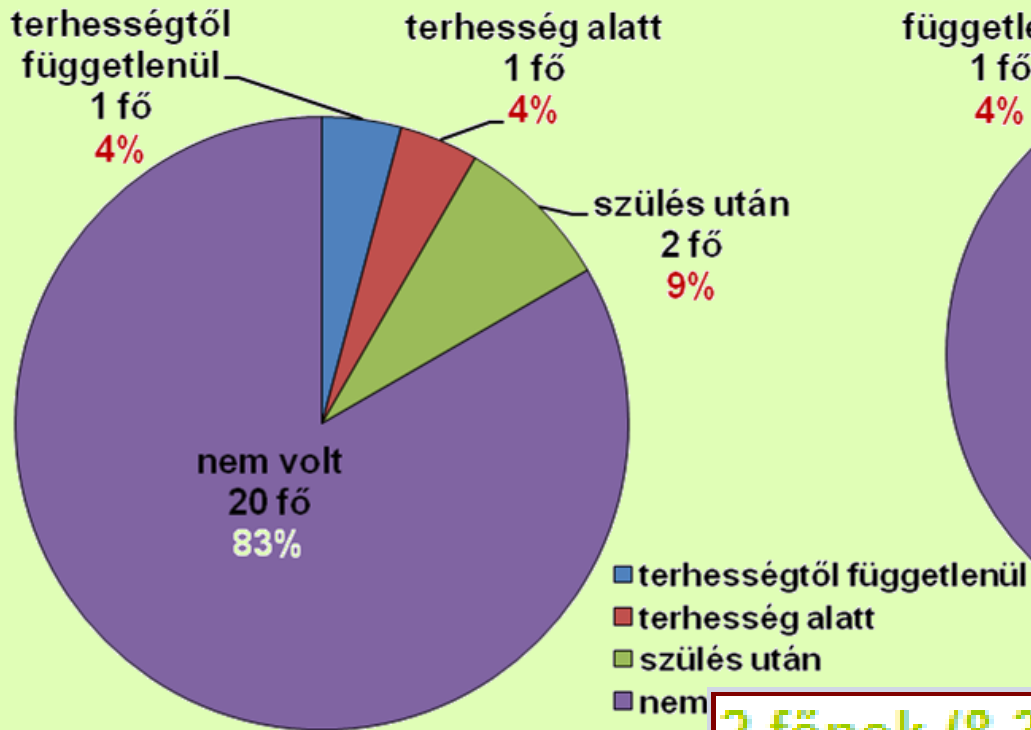

Spontán vetélések előfordulása	fő	%
1 x	5 fő	35,71%
2 x	6 fő	42,86%
3, > 3x	3 fő	21,43%

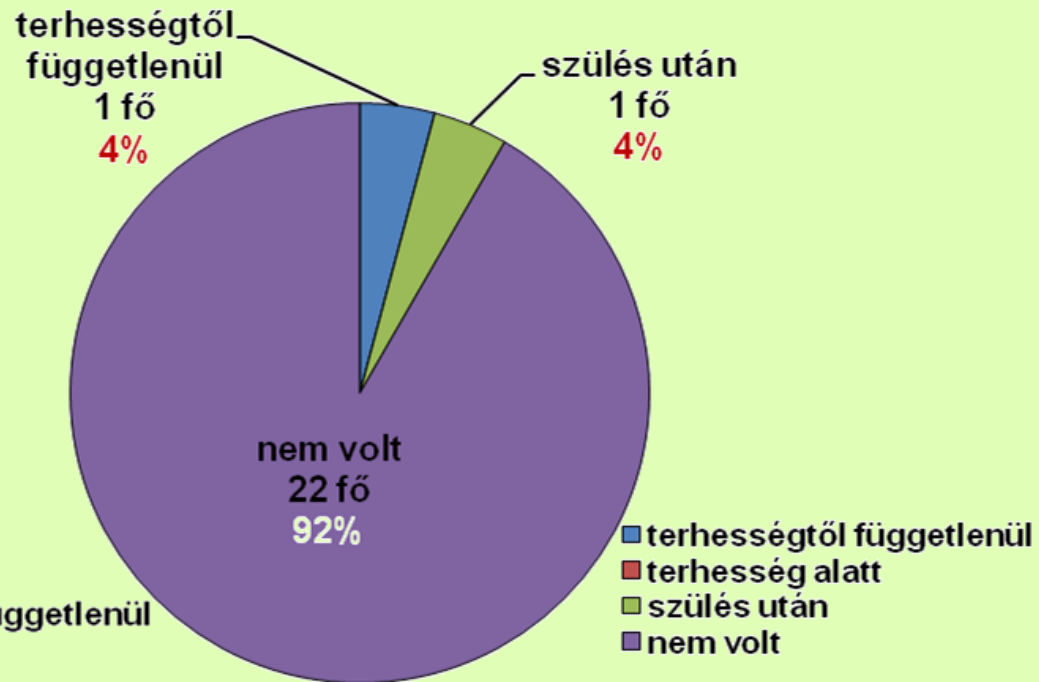

Thromboemboliás anamnézis (n=24)

Volt már trombózinga?

Volt már tüdőembóliája?

2 főnek (8,33%) volt már tüdőembóliája.

4 főnek (16,67%) volt már trombózinga.

Diagnózis

(n=23)

Diagnosztizált betegség	fő	%
heterozygota Leiden mutáció	5 fő	20,83%
Antifoszfolipid szindróma	6 fő	25,00%
SLE	2 fő	8,33%
egyéb thrombophilia	5 fő	20,83%
egyéb	2 fő	8,33%
ismeretlen ok	4 fő	16,67%

Mikor derült ki?	fő	%
nem a terhesség kapcsán	11 fő	45,83%
előző terhesség kapcsán	10 fő	41,67%
jelen terhességkor	2 fő	8,33%

Diagnózis

(n=23)

Diagnosztizált betegség	fő	%
heterozygota Leiden mutáció	5 fő	20,83%
Antifoszfolipid szindróma	6 fő	25,00%
SLE	2 fő	8,33%
egyéb thrombophilia	5 fő	20,83%
egyéb	2 fő	8,33%
ismeretlen ok	4 fő	16,67%

Mikor derült ki?	fő	%

A betegség 50%-ban terhességgel/szüléssel összefüggésben derült ki!

Heterozygota Leiden-mutációs várandósok esetében 30-40-szeres a vénás thromboembolia rizikója!

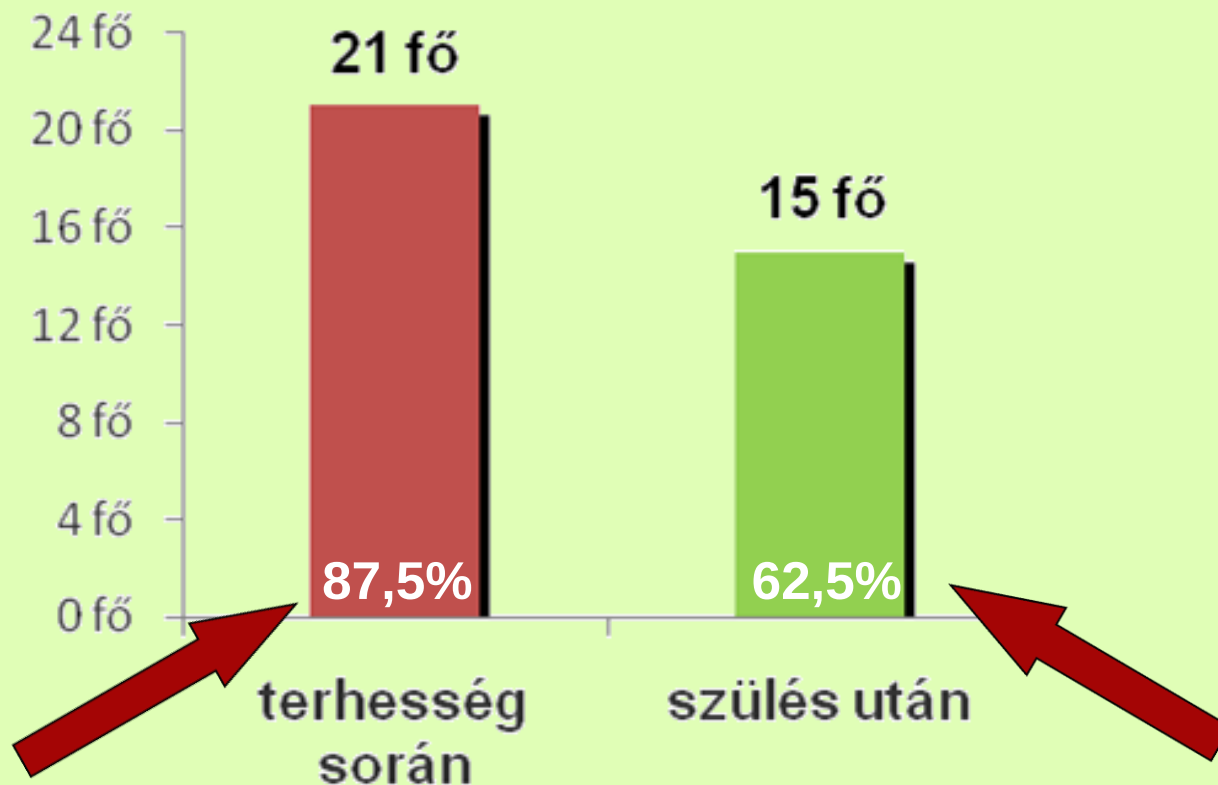

LMWH profilaxis

(n=24)

LMWH profilaxisban részesült

Gyermekvállalás

(n=24)

ORVOSI VÉLEMÉNY a gyermekvállalásról	fő	%
egyértelműen nem ajánlott	1 fő	4,17%
kockázatos lenne Önre nézve	0 fő	0,00%
kockázatos lenne a magzatra nézve	0 fő	0,00%
fokozott megfigyelésre lesz szükség a terhesség során	18 fő	75,00%
nem jelentene problémát	3 fő	12,50%
nem volt orvosi szakvélemény	2 fő	8,33%

GYERMEKEK SZÁMA	0	1	2	3
megkérdezettek (fő)	2 fő	13 fő	3 fő	6 fő
	8,33%	54,17%	12,50%	25,00%
várandósok		van gyermekük: 91,67%		

22 édesanyától összesen 32 gyermek született.

Tájékoztatás megítélése (n=24)

A tájékoztatás mennyire volt	tartalmas?		érthető?		hasznos?	
teljes mértékben	13 fő	56,52%	15 fő	65,22%	17 fő	73,91%
nagy mértékben	4 fő	17,39%	2 fő	8,70%	1 fő	4,35%
közepes mértékben	5 fő	21,74%	4 fő	17,39%	4 fő	17,39%
kis mértékben	1 fő	4,35%	2 fő	8,70%	1 fő	4,35%
egyáltalán nem	0 fő	0,00%	0 fő	0,00%	0 fő	0,00%

Honnan kapott információkat?	fő	%
szülész orvostól	10 fő	43,48%
belgyógyásztól/haematológustól	19 fő	82,61%
más egészségügyi dolgozótól	7 fő	30,43%
baráttól, ismerőstől	1 fő	4,35%
újságból	2 fő	8,70%
internetről	11 fő	47,83%
egyéb (pl.családtagtól)	3 fő	13,04%

Tájékoztatás megítélése (n=24)

A tájékoztatás mennyire volt	tartalmas?	érthető?	hasznos?
teljes mértékben	13 fő 56,52%	15 fő 65,22%	17 fő 73,91%
nagy mértékben	4 fő 17,39%	2 fő 8,70%	1 fő 4,35%
A megkérdezettek közel 75%-a megfelelő tájékoztatást kapott.			

Honnan kapott információkat?	fő	%
szülész orvostól	10 fő	43,48%
belgyógyásztól/haematológustól	19 fő	82,61%
más egészségügyi dolgozótól	7 fő	30,43%
baráttól, ismerőstől	1 fő	4,35%
újságból	2 fő	8,70%
internetről	11 fő	47,83%
egyéb (pl.családtagtól)	3 fő	13,04%

Amit az anyukák hiányoltak (n=24)

Hiányos volt a tájékoztatás	fő	%
igen	6 fő	26,09%
nem	17 fő	73,91%

➤ Kockázatok

- más gyógyszer
- egészségügyi beavatkozások
- szülészeti-nőgyógyászati területen kívül egyéb veszélyek

➤ Öröklés

➤ Részletesebb információ

- táplálkozási szokások megváltoztatása
- alternatív kezelési lehetőségek

➤ Beszélgetés hasonló problémával küszködőkkel

Összegzés

- A fokozott **trombózishajlam szűrése**,
- indokolt esetben **véralvadásgátló kezelés** alkalmazása,

melynek **eredménye**

- a terhesség sikeres kiviselése,
- egészséges gyermek születése
- a terhességi szövődmények csökkenése
- az anya, és a magzat veszélyeztetettségének mérséklése.

Szülésznői teendők

- **tudatos családtervezésre** való nevelés
- a nőgyógyászati- és várandósgondozás során
  - a **prekoncepcionális gondozás fontosságának** hangsúlyozása
  - **gondos anamnézis felvétel** (ápolási szempontok)
  - **trombózis rizikó** felmérése
- **szakszerű és érthető tájékoztatás** a szülésznői kompetencia határain belül
- a gyermekágyasok **gondos és szakszerű megfigyelése, ápolása**

Javaslatok

- A **prekoncepcionális gondozás** további
  - népszerűsítése,
  - kiterjesztése,
  - elérhetőbbé tétele,
  - ennek keretében pedig a **thrombophilia szűrés** támogatása, **kivitelezése**.

- A **thrombophiliás nők** (különös tekintettel a várandósokra)
  - **pszichés támogatása**,
  - megfelelő **csoporthoz való csatlakozásának** elősegítése.

Felhasznált irodalom

1. Rákóczi István (szerk.): Vérzékenység és thromboembolia a szülészeti és nőgyógyászati gyakorlatban
Budapest, Oriold és Társai Kiadó, 2010
2. Domján Gyula, Gadó Klára: Alvadásgátló kezelés a szülészeti gyakorlatban
LAM 2006; 16 (5): 419–426.
3. Pajor Attila: Hogyan kezeljük a thrombophiliát terhesség alatt?
LAM 2008; 18 (5): 383–386.
4. Andra H. James: Venous thromboembolism in pregnancy
Arterioscler Thromb Vasc Biol. 2009; 29; 326-331.
5. P.L.Meroni (et al.): Anti-phospholipid antibody mediated fetal loss
Lupus 2010; 19; 453-456.
6. Puskás Attila (et al.): Célzott thrombophilia szűrés vénás thromboemboliás (VTE) betegek körében
Orvostudományi Értesítő, 2009, 82 (3): 165-167
7. Domján Gyula, Gadó Klára: A thrombosis hajlam fokozódása és az antifoszfolipid szindróma
IME 2005; 10 (3)
8. Sas Géza: Az alvadásgátlás fejlődése az elmúlt két évtizedben
LAM 2011; 21 (5): 337–343.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

